YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
14 päivänä joulukuuta 1995 *

Asiassa C-444/93,

jonka Sozialgericht Speyer (Saksa) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Ursula Megner ja

Hildegard Scheffel

vastaan

Innungskrankenkasse Vorderpfalz, nykyisin

Innungskrankenkasse Rheinhessen-Pfalz,

jota tukevat

Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

Bundesanstalt für Arbeit ja

Firma G. F. Hehl & Co.,

väliintulijoina,

ennakkoratkaisun miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen asteittaisesta toteuttamisesta sosiaaliturvaa koskevissa kysymyksissä 19 päivänä joulukuuta 1978 annetun neuvoston direktiivin 79/7/ETY (EYVL L 6, s. 24) 4 artiklan 1 kohdan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat C. N. Kakouris (esittelevä tuomari), D. A. O. Edward ja G. Hirsch sekä tuomarit F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, P. J. G. Kapteyn, J. L. Murray, P. Jann, H. Ragnemalm ja L. Sevón,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies D. Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Ursula Megner ja Hildegard Scheffer, edustajanaan Deutscher Gewerkschaftsbundin virkamies Gert Siller,

— Innungskrankenkasse Vorderpfalz, edustajanaan Innungskrankenkasse-Bundesverbandin Justitiar Ralf Imhoff,

— Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz, edustajanaan johtaja Lothar Florian,

— Firma G. F. Hehl & Co, edustajanaan asianajaja Volker Daum,

— Saksan hallitus, asiamiehinään talousministeriön Ministerialrat Ernst Röder ja saman ministeriön Regierungsrat Bernd Kloke,

— Belgian hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston apulaisneuvonantaja Patrick Duray,

— Ranskan hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston apulaisosastopäällikkö Catherine de Salins ja saman ministeriön hallintoosaston avustava neuvonantaja Claude Chavance,

— Irlannin hallitus, asiamiehenään Chief State Solicitor Michael A. Buckley,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään Assistant Treasury Solicitor S. Lucinda Hudson, avustajanaan barrister Nicholas Paines,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamies Marie Wolfcarius ja tässä yksikössä työskentelevä saksalainen virkamies Horstpeter Kreppel,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Megnerin ja Scheffelin, edustajanaan Gert Siller, Innungskrankenkasse Vorderpfalzin, edustajanaan Ralf Imhoff, Firma G. F. Hehl & Co:n, edustajanaan asianajaja Ralph Landsittel, Mannheim, Saksan hallituksen, asiamiehenään Ernst Röder, Ranskan hallituksen, asiamiehenään Claude Chavance, Irlannin hallituksen, asiamiehenään barrister-at-law Donal O'Donnel, Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen, asiamiehenään Nicholas Paines ja komission, asiamiehinään Marie Wolfcarius ja Horstpeter Kreppel esittämät suulliset huomautukset 8.3.1995 pidetyssä käsittelyssä,

kuultuaan julkisasiamiehen 31.5.1995 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Sozialgericht Speyer on 26.10.1993 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 18.11.1993, saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi ennakkoratkaisukysymyksen miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen asteittaisesta toteuttamisesta sosiaaliturvaa koskevissa kysymyksissä 19 päivänä joulukuuta 1978 annetun neuvoston direktiivin 79/7/ETY (EYVL L 6, s. 24, jäljempänä direktiivi) 4 artiklan 1 kohdan tulkinnasta.

2 Kysymys on tullut esiin oikeudenkäynnissä, jossa kantajina ovat Megner ja Scheffel ja vastaajana Innungskrankenkasse Vorderpfalz.

3 Megner ja Scheffel ovat siivoustyöntekijöitä rakennussiivousyrityksessä nimeltä Firma G. F. Hehl & Co. Heidän säännöllinen viikoittainen työaikansa on enintään kaksi tuntia työpäivässä viitenä päivänä viikossa. Heidän palkkansa maksetaan rakennussiivoojien työehtosopimuksen mukaan eikä se ylitä kuukaudessa peruskuukausipalkan seitsemäsosaa.

4 Pääasian kantajat ovat pyytäneet Innungskrankenkasse Vorderpfalzia vahvistamaan, että he kuuluvat lakisääteisen sairaus- ja vanhuusvakuutusjärjestelmän piiriin ja että he ovat velvollisia maksamaan lakisääteisen työttömyysturvavakuutusjärjestelmän mukaisia työttömyysturvamaksuja.

5 Innungskrankenkasse Vorderpfalz ilmoitti 6.3.1992 päivätyssä kirjeessään, ettei se suostu kantajien pyyntöön, koska heidän työnsä on vähäistä tai kestää lyhyen ajan, jollaiseen työhön Saksan lainsäädännön mukaan ei kuulu lakisääteistä vakuutusvelvollisuutta eikä sosiaaliturvamaksujen maksamisvelvollisuutta.

6 Sozialgezetsbuchin (sosiaaliturvasta annettu laki, jäljempänä SGB) IV osan 8 pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädetään, että työn

"— — katsotaan olevan vähäistä, kun:

sitä tehdään säännöllisesti vähemmän kuin 15 tuntia viikossa ja kun säännöllinen palkka ei ylitä kuukaudessa

— —

b) — — peruskuukausipalkan seitsemäsosaa (18 pykälä) — —"

7 Edellä b kohdassa mainittu kuukausitulo vahvistetaan vuosittain. Vuonna 1993 se oli 530 DEM vanhoissa osavaltioissa ja 390 DEM uusissa osavaltioissa.

8 SGB:n V osan 7 pykälän mukaan vähäinen työ on vapautettu pakollisesta sairausvakuutuksesta. Lisäksi SGB:n VI osan 5 pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan näihin töihin ei liity pakollista vanhuusvakuutusta.

9 Lakisääteisessä työttömyysturvajärjestelmässä oikeus korvaukseen tai työttömyysavustukseen on niillä henkilöillä, jotka ovat olleet työssä, joka on ollut sosiaaliturvamaksuvelvollisuuden alainen tai joka on kestänyt niin kauan, että se on rinnastettavissa tällaiseen työhön (Arbeitsförderungsgesetzin 100, 134, 104 ja 168 pykälä; työllisyyden edistämisestä annettu laki, jäljempänä AFG).

10 AFG:n 169 a pykälän 1 ja 2 momentin mukaan työntekijät, jotka tekevät lyhytaikaista tai vähäistä työtä, on vapautettu sosiaaliturvamaksusta.

11 AFG:n 102 pykälän 1 momentissa määritellään "lyhytaikainen työ" seuraavasti:

"— — työ, jonka viikottainen säännöllinen viikoittainen työaika on rajoitettu joko luonteensa vuoksi tai työsopimuksella 18 tuntiin (— —)".

12 Megner ja Scheffel nostivat kanteen Sozialgericht Speyerissä ja esittivät, että kansalliset säännökset, joilla vapautetaan vakuuttamisvelvollisuudesta tai näiden lakisääteisten järjestelmien perusteella maksettavista maksuista, syrjivät välillisesti naisia ja ovat näin ollen ristiriidassa direktiivin 4 artiklan 1 kohdan kanssa, joka kuuluu seuraavasti:

"Tasa-arvoisen kohtelun periaatteella tarkoitetaan, että minkäänlaista sukupuoleen perustuvaa syrjintää ei saa esiintyä välittömästi eikä välillisesti etenkään siviilisäädyn tai perheaseman perusteella eikä varsinkaan, kun on kysymyksessä:

— järjestelmien soveltamisala ja niiden piiriin pääsemisen edellytykset;

— velvollisuus osallistua rahoitukseen — —".

13 Sozialgericht Speyer katsoi, että oikeudenkäynnin ratkaisu riippuu direktiivin tulkinnasta, joten se lykkäsi ratkaisun antamista ja esitti yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen asteittaisesta toteuttamisesta sosiaaliturvaa koskevissa kysymyksissä 19 päivänä joulukuuta 1978 annetun neuvoston direktiivin (79/7/ETY; EYVL L 6, 10.1.1979, s. 24) 4 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa palkkatyö, jonka säännöllinen viikoittainen työaika on vähemmän kuin 15 viikkotuntia ja jossa normaalipalkka ei ylitä peruskuukausipalkan seitsemäsosaa (Sozialgesetzbuch, neljäs osa — SGB IV, 18 pykälä), jätetään lakisääteisen sairausvakuutus- ja vanhuusvakuutusjärjestelmän ulkopuolelle (Sozialgesetzbuch, viides osa — SGB V, 7 pykälä; Sozialgesetzbuch, kuudes osa — SGB VI, 5 pykälän 2 momentin 1 kohta; SGB IV, 8 pykälän 1 momentin 1 kohta), ja sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa palkkatyö, jonka viikottainen säännöllinen viikoittainen työaika on rajoitettu

joko luonteensa vuoksi tai työsopimuksella vähemmäksi kuin 18 tunniksi, jätetään lakisääteiseen työttömyysturvavakuutusjärjestelmään kuuluvan vakuutusmaksuvelvollisuuden ulkopuolelle (Arbeitsförderungsgesetz — AFG, 169 a pykälän 1 momentti ja 102 pykälän 1 momentti), on sukupuoleen perustuvaa syrjintää, jos nämä säännökset koskevat selvästi useampia naisia kuin miehiä, eivätkä ne ole perusteltavissa objektiivisin perustein, jotka eivät ole sukupuoleen perustuvaa syrjintää?"

14 Ennen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan tulkitsemista on syytä tutkia, sovelletaanko direktiiviä henkilöihin, jotka tekevät sellaista työtä kuin mihin ennakkoratkaisukysymyksessä viitataan.

Direktiivin henkilöllinen soveltamisala

15 Direktiivin 2 artiklan mukaan sitä "sovelletaan työtä tekevään väestöön, mukaan lukien itsenäiset ammatinharjoittajat, sellaiset työntekijät ja itsenäiset ammatinharjoittajat, joiden työnteko on keskeytynyt sairauden, tapaturman tai muunlaisen kuin vapaaehtoisen työttömyyden vuoksi, sekä työnhakijat, sekä eläkkeellä oleviin tai työkyvyttömiin työntekijöihin ja itsenäisiin ammatinharjoittajiin".

16 Säännöksestä käy ilmi, että työtä tekevän väestön käsite on erittäin laaja, koska säännöksessä viitataan kaikkiin työntekijöihin, mukaan lukien ne, jotka ainoastaan etsivät työtä. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan direktiiviä ei sitä vastoin sovelleta henkilöihin, jotka eivät ole koskaan olleet käytettävissä työmarkkinoilla tai jotka eivät enää ole työmarkkinoiden käytettävissä ilman että siihen syynä olisi jokin direktiivissä mainituista vakuutustapahtumista (ks. yhdistetyt asiat 48/88, 106/88 ja 107/88, Achteberg-te Riele ym., tuomio 27.6.1989, Kok. 1989, s. 1963, 11 kohta).

17 Saksan hallitus ja Firma G. F. Hehl & Co. ovat huomauttaneet, että henkilöt, jotka tekevät vähäistä työtä, eivät kuulu direktiivin 2 artiklassa tarkoitettuun työtä tekevään väestöön, erityisesti koska heidän tällaisesta työstä saamansa vähäinen ansio ei riitä heidän toimeentuloonsa.

18 Tätä väitettä ei voida hyväksyä. Vaikkakaan työntekijän saama ansio ei riitä hänen toimeentuloonsa, hän kuuluu silti työtä tekevään väestöön. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä seuraa, että vaikka palkkatyöstä saatava tulo olisi alle toimeentulominimin (ks. asia 53/81, Levin, tuomio 23.3.1982, Kok. 1982, s. 1035, 15 ja 16 kohta) tai säännöllinen viikoittainen työaika ei ylitä 18 tuntia viikossa (ks. asia C-102/88, Ruzius-Wilbrink, tuomio 13.12.1989, Kok. 1989, s. 4311, 7 ja 17 kohta), 12 tuntia viikossa (ks. asia 139/85, Kempf, tuomio 3.6.1986, Kok. 1986, s. 1741, 2 ja 16 kohta) tai 10 tuntia viikossa (ks. asia 171/88, Rinner-Kühn, tuomio 13.7.1989, Kok. 1989, s. 2743, 16 kohta), tällaista työtä tekevän henkilön voidaan siitä huolimatta katsoa olevan ETY:n perustamissopimuksen 48 artiklassa (em. asiat Levin ja Kempf) tai 119 artiklassa (em. asia Rinner-Kühn) taikka direktiivissä 79/7/ETY (em. asia Ruzius-Wilbrink) tarkoitettu työntekijä.

19 Saksan hallitus huomauttaa lisäksi, että tässä asiassa on päädyttävä toiseen lopputulokseen, koska tässä tapauksessa ei ole kyse perustamissopimuksen 48 artiklassa tarkoitetusta työntekijän käsitteestä kuten edellä mainitussa asiassa Levin, vaan sosiaalioikeudessa tarkoitetusta työntekijän käsitteestä. Sosiaaliturvan alalla työntekijän käsitteen määrittely kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan.

20 Tähän on syytä huomauttaa, että jo asiassa 75/63, Unger, 19.3.1964 annetussa tuomiossa (Kok. 1964, s. 347, tuomiolauselman 1 kohta) yhteisöjen tuomioistuin totesi, että siirtotyöläisten sosiaaliturvasta 25 päivänä syyskuuta 1958 annetussa neuvoston asetuksessa N:o 3 (EYVL 1958, 30, s. 561) mainitulla "palkkatyöntekijän tai häneen rinnastettavan työntekijän" käsitteellä ja 48—51 artiklan käsitteellä "työntekijä" on yhteisössä sama soveltamisala. Se, että edellä mainituissa asioissa

Levin, Kempf ja Rinner-Kühn ei ollut kyse sosiaaliturvasta eikä direktiivin 79/7/ETY 2 artiklan tulkinnasta, ei aseta kyseenalaiseksi sitä mitä tämän tuomion 18 kohdassa on todettu, koska näissä tuomioissa täsmennetään tasa-arvoisen kohtelun periaatteeseen liittyvää työntekijän käsitettä.

21 Tästä seuraa, että henkilöt, jotka tekevät sellaista työtä kuin mihin ennakkoratkaisukysymyksessä viitataan, kuuluvat direktiivin 2 artiklassa mainittuun työtä tekevään väestöön ja kuuluvat näin ollen direktiivin henkilölliseen soveltamisalaan.

Direktiivin 4 artiklan 1 kohdan tulkinta

22 Kansallinen tuomioistuin tarkoittaa kysymyksellään sitä, onko direktiivin 4 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa palkkatyö, jonka säännöllinen viikoittainen työaika on vähemmän kuin 15 viikkotuntia ja jossa normaalipalkka ei ylitä peruskuukausipalkan seitsemäsosaa, jätetään lakisääteisen sairausvakuutus- ja vanhuusvakuutusjärjestelmän ulkopuolelle, ja sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa palkkatyö, jonka viikottainen säännöllinen viikoittainen työaika on rajoitettu joko luonteensa vuoksi tai työsopimuksella vähemmäksi kuin 18 tunniksi, jätetään lakisääteiseen työttömyysturvavakuutusjärjestelmään kuuluvan vakuutusmaksuvelvollisuuden ulkopuolelle, on sukupuoleen perustuvaa syrjintää, kun säännökset koskevat selvästi useampia naisia kuin miehiä eikä säännöksiä ole perusteltu objektiivisin seikoin, jotka eivät ole sukupuoleen perustuvaa syrjintää.

23 On selvää, ettei kyseessä oleva lainsäädäntö ole välittömästi syrjivää, koska siinä ei säädetä, että henkilöt, jotka tekevät vähäistä työtä, jätetään lakisääteisten järjestelmien ulkopuolelle sukupuolensa perusteella. On siis syytä tutkia, voiko tällainen lainsäädäntö olla välillisesti syrjivää.

24 On syytä huomauttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sellainen kansallinen toimenpide, joka on muotoiltu tasapuoliseksi mutta asettaa tosiasiassa huonompaan asemaan suuremman määrän naisia kuin miehiä, on ristiriidassa direktiivin 4 artiklan 1 kohdan kanssa, ellei sitä voida perustella sellaisin objektiivisin perustein, jotka eivät ole sukupuoleen perustuvaa syrjintää. Näin on siinä tapauksessa, että säädetyt toimenpiteet vastaavat lain säätäneen jäsenvaltion perusteltua sosiaalipoliittista tavoitetta, että toimenpiteillä voidaan tavoittaa tämä päämäärä ja että toimenpiteet ovat tässä suhteessa tarpeellisia (ks. asia C-343/92, Roks ym., tuomio 24.2.1994, Kok. 1994, s. I-571, 33 ja 34 kohta).

25 Saksan hallitus huomauttaa muun muassa, että periaate vähäistä työtä tekevien henkilöiden jättämisestä lakisääteisten sosiaaliturvajärjestelmien ulkopuolelle kuuluu Saksan sosiaaliturvajärjestelmän rakenteeseen.

26 Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin hallitukset ovat Saksan hallituksen esittämien perusteluiden tueksi korostaneet, että tässä tapauksessa on kyse järjestelmästä, joka edellyttää maksuja siihen kuuluvilta, ja tällaisessa järjestelmässä on luonteenomaista se, että vakuutettujen ja työnantajien suorittamien sosiaaliturvamaksujen ja tämän järjestelmän piiriin kuuluvien vakuutustapahtumien perusteella maksettavien suoritusten on vastattava toisiaan. Järjestelmän rakennetta ei voitaisi säilyttää tällaisena, jos tässä tapauksessa kyseessä olevat säännökset eivät enää olisi sallittuja. Siitä seuraisi vakavia ongelmia etenkin lakisääteisessä vanhuusvakuutusjärjestelmässä. Järjestelmä ei voisi enää toimia yksinomaan sillä perusteella, että siihen kuuluvat henkilöt kustantavat järjestelmän.

27 Saksan hallitus selittää lisäksi, että vähäiselle työlle on olemassa sosiaalinen tilaus, että hallitus pitää tarpeellisena vastata tähän sosiaalipolitiikallaan siten, että tällaisten työpaikkojen olemassaoloa ja tarjontaa rohkaistaan, ja että tämä on Saksan sosiaaliturvajärjestelmän rakenne huomioon ottaen mahdollista toteuttaa vain siten, että vähäinen työ jätetään pakollisen vakuutusjärjestelmän ulkopuolelle.

28 Saksan hallituksen mukaan menetettyjen työpaikkojen tilalle ei synny pakolliseen vakuutusjärjestelmään kuuluvia kokopäiväisiä tai osa-aikaisia työpaikkoja. Seurauksena olisi vähäisellä työllä olevan sosiaalisen tilauksen vuoksi päinvastoin se, että laiton työnteko ("pimeä" työ) ja siihen liittyvä lain kiertäminen yleistyisivät (esim. henkilöt väittävät olevansa itsenäisiä ammatinharjoittajia).

29 On todettava, että sosiaalipolitiikka kuuluu tämänhetkisen yhteisön oikeuden mukaan jäsenvaltioiden toimivaltaan (ks. asia C-229/89, komissio v. Belgia, tuomio 7.5.1991, Kok. 1991, s. I-2205, 22 kohta). Tämän vuoksi jäsenvaltioiden on valittava ne keinot, jotka auttavat niitä toteuttamaan sosiaali- ja työllisyyspoliittiset tavoitteensa. Tätä valtaa käyttäessään jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta.

30 On tarkennettava, että sillä sosiaali- ja työllisyyspoliittisella tavoitteella, johon Saksan hallitus vetoaa, ei asiallisesti ottaen syrjitä sukupuolen perusteella, ja että on perusteltua, että kansallinen lainsäätäjä on toimivaltaansa käyttäessään katsonut kyseisen lainsäädännön tarpeelliseksi tällaisen tavoitteen saavuttamiseksi.

31 Näissä olosuhteissa kysymyksessä oleva lainsäädäntö ei ole sillä tavoin välillisesti syrjivää kuin direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetaan.

32 Edellä esitetyn perusteella on syytä vastata, että direktiivin 4 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa palkkatyö, jonka säännöllinen viikoittainen työaika on vähemmän kuin 15 tuntia ja jossa normaalipalkka ei ylitä peruskuukausipalkan seitsemäsosaa, jätetään lakisääteisen sairausvakuutus- ja vanhuusvakuutusjärjestelmän ulkopuolelle, ja sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa palkkatyö, jonka säännöllinen viikoittainen työaika on rajoitettu joko luonteensa vuoksi tai työsopimuksella vähemmäksi kuin 18 tunniksi, jätetään lakisääteiseen työttömyysturvavakuutusjärjestelmään kuuluvan vakuutusmaksuvelvollisuuden ulkopuolelle, ei ole sukupuoleen perustuvaa syrjintää, vaikka säännökset koskisivat selvästi useampia naisia kuin miehiä, jos kansallinen lainsäätäjä on voinut perustellusti olettaa, että tällainen lainsäädäntö oli tarpeen sellaisen sosiaalipoliittisen tavoitteen saavuttamiseksi, joka ei ole sukupuoleen perustuvaa syrjintää.

Oikeudenkäyntikulut

33 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Saksan, Belgian, Ranskan, Irlannin ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Sozialgericht Speyerin 26.10.1993 esittämän kysymyksen seuraavasti:

Miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen asteittaisesta toteuttamisesta sosiaaliturvaa koskevissa kysymyksissä 19 päivänä joulukuuta 1978 annetun neuvoston direktiivin 79/7/ETY 4 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa palkkatyö, jonka säännöllinen viikoittainen työaika on vähemmän kuin 15 tuntia ja jossa normaalipalkka ei ylitä peruskuukausipalkan seitsemäsosaa, jätetään lakisääteisen sairausvakuutus- ja vanhuusvakuutusjärjestelmän ulkopuolelle, ja sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa palkkatyö, jonka säännöllinen viikoittainen työaika on rajoitettu joko luonteensa vuoksi tai työsopimuksella vähemmäksi kuin 18 tunniksi, jätetään lakisääteiseen työttömyysturvavakuutusjärjestelmään kuuluvan vakuutusmaksuvelvollisuuden ulkopuolelle, ei ole sukupuoleen perustuvaa syrjintää, vaikka säännökset koskisivat selvästi useampia naisia kuin miehiä, jos kansallinen lainsäätäjä on voinut perustellusti olettaa, että tällainen lainsäädäntö oli tarpeen sellaisen sosiaalipoliittisen tavoitteen saaavuttamiseksi, joka ei ole sukupuoleen perustuvaa syrjintää.

Rodríguez Iglesias Kakouris Edward Hirsch

Schockweiler Moitinho de Almeida Kapteyn Murray

Jann Ragnemalm Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 14 päivänä joulukuuta 1995.

R. Grass

kirjaaja

G. C. Rodríguez Iglesias

presidentti